

ÄLÄ RIKO HOITAJAASI - TYÖSUOJELUN TEEMASEMINAARI 29.10.2018

Case-esimerkki: Uhkaavat tilanteet ensihoidon alalla

Mika Länsisola, Ensihoitaja, Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos

Luottamusmies

Tehy Ry:n ja Suomen Ensihoitoalan Liiton hallitusten jäsen

Uhka- ja väkivaltatilanteet ensihoidossa

SEHL Ry, Sanna Kauppinen, 2018

- Rikoslain muuttaminen yhteistyössä SEHL – SPAL – TEHY.
 - 18.6.2018 lakialoite rikoslain 17 luvun muuttamisesta
 - Käsitelty täysistunnossa 25.10.2018, lähetetty lakivaliokuntaan.
- Muutosvaatimuksen taustaksi Suomen Ensihoitoalan Liitto toteutti kyselyn, johon saatiin lyhyessä ajassa 377 vastausta.
- Uhkatilanteiden lisääntyminen on tullut esiin monissa muissa kyselyissä. Esimerkiksi Saimaan ammattikorkeakoulun toteuttamassa kyselyssä yli 83% ensihoidossa työskentelevistä oli kokenut henkistä väkivaltaa viimeisen 12 kuukauden aikana (Nuutila ym. 2017)

Uhka- ja väkivaltatilanteet ensihoidossa

SEHL Ry, Sanna Kauppinen, 2018

- 94.4% vastanneista kertoi kokeneensa työssään uhka- ja väkivaltatilanteita.
 - 22% kertoi kokeneensa näitä usein.
- Joka neljäs (25.5 %) vastaaja oli joutunut pahoinpitelyn kohteeksi.
 - Vastaajan sukupuoli ei tuonut eroa.
- Eniten oli kohdattu sanallista uhkailua ja aggressiivista käytöstä.
- Vastauksissa nousi esiin myös töniminen, tavaroilla heittäminen, ampuma-aseella tai teräaseella uhkailu ja tappouhkaukset.

Uhka- ja väkivaltatilanteet ensihoidossa

SEHL Ry, Sanna Kauppinen, 2018

- Kyselyssä nousi esiin ensihoitajien huoli siitä, ettei heitä kohdanneisiin uhka- ja väkivaltatilanteisiin suhtauduta riittävällä vakavuudella.
- Esiin nostetuista tilanteista lähes 40 % ei johtanut toimenpiteisiin.
- **Vastaajista 27 (7.2%)** oli joutunut ampuma-aseella uhkailun kohteeksi.

”10 vuoden aikana uhka- ja väkivaltatilanteiden määrä on räjähtänyt käsiin.”

24.4.2017, Tuusula, ensihoidon tehtävä D774 (yleistilan lasku, kiireetön).

- Ensihoidon paikalle saapumisen jälkeen tehtäväosoitteessa olevasta omakotitalosta tuli ulos mies joka osoittaa ensihoitaja Mika Länsisolaä käsiaseella päähän noin kolmen metrin päästä.
- Ensihoitajat pakenevat jolloin mies jahtaa heitä viereisen omakotitalotontin rajalle, ensihoitajat piiloutuvat talon ja piha-alueella olleen auton taakse.
 - Piha-alue osoittautui ”pussin pohjaksi” josta ei ollut pois pääsyä.
- Ensihoitajan käskyttämänä (7-8 kertaa) mies luopuu aseestaan ja poistuu asuntoonsa sisälle josta poliisi tavoittaa hänet.
 - Uhkaa vielä poliisia suusanallisesti sekä ”ampumalla” imurinputkella.

24.4.2017, Tuusula, ensihoidon tehtävä D774
(yleistilan lasku, kiireetön).

- Ensihoidon työntekijät pois ”vahvuudesta” ja defusing – purkuskeskustelu paloasemalla.
- Ensihoitajien kotiutus kesken työvuoron, lähiesimiehen yhteydenotot illalla ja seuraavana aamuna.
- Debriefing – jälkipuinti 4 vuorokautta tapahtuman jälkeen, työterveyshuollon psykoterapeutin pitämänä.

Rikosprosessi, 24.4.2017 – nykyhetki.

- Poliisin kirjaama rikosilmoitus, laiton uhkaus ja virkamiehen väkivaltainen vastustaminen, vastaajan kiinniottoaika 6 tuntia.
 - Vastaajan kuulustelu kiinniottoaikana.
 - Kirjaaminen hätäkeskuksen järjestelmään VARO –henkilönä sekä VARO –kohteena.
- Asianomistajien sekä todistajan kuulustelut reilu kuukausi tapahtuneen jälkeen.
 - Kuulusteluissa virkamiehen väkivaltainen vastustaminen jää pois koska ensihoitajat työsuhteessa kuntaan ja eivät käytä julkista valtaa työssään.
- Syytteen nostaminen lokakuussa 2017.

Rikosprosessi, 24.4.2017 – nykyhetki.

- Oikeuskäsittely 27.3.2018.
 - Peruutetaan edellisenä päivänä koska vastaajaa ei ole saatu haastetuksi.
 - Ensihoito käynyt vastaajan luona ensihoitotehtävällä 6 kertaa 24.4.2017 – 26.3.2018!
- Uusi oikeuskäsittely 22.8.2018.
 - Vastaaja saatu haastetuksi mutta ei tule paikalle.
 - Oikeuden puheenjohtaja tekee virka-apupyynnön poliisille joka ei tavoita vastaajaa kotiosoitteestaan.
 - Vastaaja määrätään tavattaessa kiinniotettavaksi, kiinniottoaika 5 vuorokautta jonka aikana 3. yritys.
 - Nykytiedon mukaan vastaaja asuu Keski-Suomen alueella.

Kiitos!

